

7. Karaburun Bilim Kongresi

06-09 Eylül 2012

kapitalizmin kiskacında: doğa - toplum - teknoloji

Başvuru Sahiplerinin	Adı Soyadı	Çalıştığı Kurum	Görevi	E-posta adresi
	Göksun Yazıcı	Express Dergisi	Yazar	Goksun.yazici@gmail.com

Çalışmanın Başlığı	Ortak Bağlayanların En Büyüğü: Sub Specie Aeternatis (sonsuzluğun bakış açısından) DÜNYA
--------------------	---

ÖZET

*“Tutamıyorum içimde.
Tutamıyorum içimde hayatı.”*
Sylvia Plath

Giorgio Agamben, Thomas Hobbes’un “doğa durumu”nun şehri kronolojik olarak önceleyen bir durum değil, şehrin “ ‘sanki çözülmüş/ yıkılmış’ ” olarak alındığı anda ortaya çıkan, Şehrin içindeki bir ilke” olduğunu söyler. “İnsan insanın kurdu” ise buradaki “kurt” vahşi hayat değil, insan ve hayvan arasındaki belirsizlik mntıkasıdır Agamben’e göre. Belirsizlik mntıkası, iktidar kurmanın ilk eylemini (egemenliğin kurucu eylemi) için açılan yerin adıdır: Egemen cinayet işlemeyen öldürebilir. Dolayısıyla egemenlik herkese istisnasız olarak yöneltilen ölüm tehdididir; potansiyel olarak bulunur. Agamben’in tanımladığı, yarı insan- yarı hayvan olan kurt adam, şehrin yasasının altında “bir köpek gibi öldürülen Joseph K.”ya dönüşür- köpek, kurdun belirsizlik mntıkasından çıkarılıp şehre alınmış halidir. İktidarın siyasi alanını açan, “cinayet işlemeyen öldürebilme” eylemi, iktidar olmazsa ortaya çıkacağı var sayılan “insan doğası” olarak “kurt”u ehlileştirilme göreviyle temellendirilir- doğa/kültür zıtlığı, ehlileşmiş köpek- kurt. İçinde kurt taşıdığı var sayılan insanı ehlileştirilen iktidarın siyasi eylemi, insanı bir köpek gibi öldürebilmenin bakış açısını sağlar.

Bu sunumda, “iktidarın bakış açısından” şekillenen ve tüm liberal siyasi geleneği ve felsefesini kat eden “insan doğası” kavramı ele alınacak. Thomas Hobbes’a kaynaklık eden Thuckydides’in Korfu İç Savaşı anlatısından, Adam Smith’e, Amerikan Kurucu babalarına kadar, insanı ehlileştirme hakkına sahip olabilmek için iktidarın bakış açısının insanın içine “doğa” olarak yerleştirmeye çalıştığı, antik dönemde “bencilik” modern dönemde “öz-çıkır”ın doğa-medeniyet zıtlığının temelinde yer aldığı gösterilecek. Descartes tarafından “krallık içinde bir krallık” olarak

7. Karaburun Bilim Kongresi **06-09 Eylül 2012**

kapitalizmin kısılcacında: doğa - toplum - teknoloji

tanımlanan, batılı erkek öznenin kendi “vahşi doğası-öz çıkarı” üzerinde “egemenlik” kurması düşüncesinin, “öz-çıkarı” “insan doğası” olarak silinmez şekilde insana kazımanın, Descartes’ın dilinde açığa çıktığı gibi “krallık-egemenlik” olmadan mümkün olmayacağına açıklık kazandırılmaya çalışılacak. “Doğa”nın mevcut tanımlarının altında “insan doğası” tanımının yattığı “doğa” tanımları ele alınarak açıklanacak; “yaşam üreten biyo-iktidar”ın –Foucault ve Agamben’i bir arada okuyarak- parçalı ve farklı teknolojiler içinde olsa da, “ölüm tehdidine” dayanmadan işlemeyeceği tartışılacak.

Hala zihnimizde bir soru kaldı. “Krallık içinde bir krallık” olarak tanımlanan özne insan -kendinin egemeni ve dolayısıyla potansiyel olarak diğer insanlar ve doğa üzerinde egemen- iktidarın bakış açısından tanımlanarak “doğa” kavramını tanımlıyor. Bu “krallık”ın topraklarının dışında “doğa” olarak ötekileştirilen “dünya”yı nasıl görebiliriz? Spinoza’nın Descartes’a getirdiği “özgür iradeye karşı duygulanım” eleştirisi (krallığa karşı özgürlük) diğer bedenler olmadan var olamayacak, bedenler arasında bir beden (sadece insan değil dünyadaki tüm bedenlerin arasında bir beden) olarak tanımlıyor. “Kötü doğa”nın mekanı olarak köleleştirilen insan bedeninin sömürdüğü dünya, ancak insan bedeninin “bir köpek gibi öldürülme” tehdidinden kurtulmasıyla görülebilir çünkü durgun “doğa” bakış açısı ancak böyle kırılabilir. Spinoza, “bir beden ne yapabileceğini bilmiyoruz” derken, krallık içinde bir krallık olarak insan doğasının diğer tüm bedenlerle eşit şekilde etkileşmesinin önünün kılıçla kesildiğini de söylemiş olur- özneleştirme süreçleri. Deleuze, bu yüzden bu sözün “bir savaş narası” olduğunu söyler. İktidarın bakış açısına karşı, iktidarın tanımladığı insanın değil, tüm bedenleri bir arada ve diğer bedenler arasında bir beden olarak gören “sonsuzluğun bakış açısı” dünyayı nasıl görür? Bu bakış açısı, “krallık içinde krallık” olarak tanımlanan insanı ve egemenlerin “köpek gibi öldürebilme” surlarını nasıl yıkabilir? İktidarın tanımladığı hayatta, diğer bedenlerden koparılıp, hiçbir bedenle neşeli bir etkileşime geçemeyen bir beden ölüm çığılığı olan “tutamıyorum içimde hayatı” sözleri, “hayatın bedenime hapsedilmesine ve köpek gibi yaşamaya dayanamıyorum” sözlerine, yani bir savaş narasına nasıl dönebilir? İktidarın bakış açısına karşı sonsuzluğun bakış açısından dünya ve bedenler arasında bir beden insan.

Anahtar Sözcükler: İnsan doğası, iktidar (biyo-iktidar), egemenlik, doğa/kültür zıtlığı, sonsuzluğun bakış açısı.